Vreemde vogels en vlagvertoon

Jan Meijering

Vlaggenvogels in de boom

‘Vreemde vogels en vlagvertoon’ heet de tentoonstelling van mijn amateurschildergroep Lokaal9 in de tuin van kleurrijk restaurant De Wereldkeuken in hartje Klarendal Arnhem.
Als kunstenaar, organisator en docent begeleid ik de groep Lokaal9, die elke dinsdagavond samenkomt in een ruim atelier om te tekenen, te schilderen en elkaar feedback te geven. En ook om plannen te maken voor exposities en acties in ons stadje Arnhem.
Dit seizoen deden we bij het buurtinitiatief Wijken voor Kunst mee met portretten in bushokjes. En we maakten een schilderij van tien meter in de imposante Rijnzaal van Museum Arnhem. In januari kwamen we met een doorwrochte expositie in galerie KDW-96-ART. We bouwden een frame van meer dan 2,5 meter hoog die we beschilderden op het Hoogte 80-festival. En nu exposeren we op uitnodiging van bedrijfsleider Tuncay Arslan bij De Wereldkeuken achter het heerlijke terras in de tuin en ook binnen in het restaurant zelf.

Door het frame stappen of dansen

De Wereldkeuken is een plek waar mensen van allerlei nationaliteiten werkzaam zijn en waar men open staat voor mensen van alle nationaliteiten. De culinaire wereldreis is het favoriete menu van het huis. Lokaal9 hoort er thuis, want ook deze groep herbergt veel verschillende herkomstlanden: Duitsland, Zwitserland, Polen, Syrië, Iran, de voormalige wingewesten Limburg en Zeeuws-Vlaanderen en de rest van Nederland. Niemand komt uit

Arnhem, maar hier zijn we wel allemaal beland, ooit vertrokken we uit onze geboortestreek, ook ik als docent en daarom schrijf ik: 'we'.
In deze tentoonstelling wilden we iets doen met waar we geboren zijn, hoe we veranderd zijn en ook met onze wensen en dromen voor de toekomst. Waarom pakten we onze biezen? Dat verschilt: gevlucht voor dreiging en geweld, met je geliefde mee naar Arnhem, of min of meer toevallig hier vestigen, je liefje vinden en een gezin stichten.....en in het provinciestadje blijven 'plakken'.

Lunch voor de opening

Lokaal9 is een vreemd groepje, we hebben in een jaar zo'n 44 bijeenkomsten, vast op de dinsdagavond, maar meestal zie ik slechts de helft van de club van 15 personen verschijnen. De rest is dan op vakantie, heeft andere verplichtingen, is te moe of te ziek of te zuinig, want zo'n avond kost een 'strip' van de strippenkaart. De aanwezigen echter werken voor twee of drie en zo zijn we in staat om vele projecten te realiseren met onze samenwerkingspartners. Op zo'n cursusavond is het fijn om in een eigen frame, de rechthoek van tekening of schilderij te zitten, in je eigen bubble zo gezegd, en je niet te laten storen door wie dan ook. Maar op een gegeven moment bemoeit iedereen zich toch weer met de anderen. En ook de docent valt je regelmatig lastig: 'het zou interessant kunnen zijn om er nog een complete laag overheen te schilderen, om eens te kijken wat er dan gebeurt.' Want het werk is nooit helemaal klaar, zoals ons leven ook nooit helemaal 'af' is.
Vreemde vogels zijn we dus, exoten in Arnhem. De vogels in de expositie zijn vrolijk beschilderd met allerhande vlaggen uit de diverse geboortelanden. Maar geen vlag is zoals deze behoort te zijn bij een nationale feestdag, staatsbezoek of sportevenement. Of in oorlog, als de vlag geplant wordt in een gebied dat eerst van anderen was, mensen die dan verdreven zijn. Gelukkig zijn hier zijn de parodie-vlaggen van alle landen anarchistisch door elkaar gemengd, vrolijk en feestelijk.

Kaders en vogels

Dat hebben we te danken aan het vermogen van kunst om mensen een vrije invalshoek te doen kiezen, te laten dromen, het verleden te verwerken en om te troosten. Bij kunst kun je denken aan wat eigenlijk zou moeten zijn, maar er voor velen niet is: leven, vrede, geluk. Daarom schilderde Lokaal9 de verte, de ruime lucht en de vogels die door de kaders vliegen over muren, prikkeldraad en andere grenzen. Om ondanks al het vlagvertoon de ‘mens te

kunnen blijven zien', zoals een lid van de groep het in het begin van het cursusjaar verwoordde.

Dit is een bewerking van mijn openingsspeech op 30 juni 2018
Hieronder teksten die mensen van Lokaal9 bij hun schilderijen geschreven hebben.

Geboren
Ik besef dat ik ook ergens anders geboren had kunnen zijn met ingrijpende gevolgen: ongeluk, levensgevaar, honger.
Maar misschien was ik gelukkiger. Je weet het niet.

Walter van Wingerden

Ontgrenzing
Grenzen worden op gezocht en grenzen vervagen.
We vliegen met hoge snelheid over de hele wereld en virussen verspreiden zich in een razend tempo.
We kennen invasieve exoten zoals het Aziatische lieveheersbeestje en de Japanse Duizendknoop die al onuitroeibaar is in onze bossen.
Koikarpers, goudvissen en de Japanse sluierstaartvis zwemmen al in onze Jansbeek.
De grenzen van de snelheid worden opgezocht.
De snelste trein rijdt in Japan.
Waar gaan we naar toe?
Kijk naar de gezichten van alledag in deze trein of in de metro.
Gelaten zijn we op weg.

Lesbos
800 duizend vluchtelingen uit diverse landen maar veel uit Syrië op een bevolking van 90 duizend inwoners.
We hebben het laten gebeuren en het duurde lang voordat een oplossing was gevonden.
Het toerisme, de belangrijkste inkomstenbron van het eiland zakte in.
De verloedering sloeg toe.
Vluchtelingen met hun trauma's kwamen in gammele bootjes en konden nergens naar toe.
Ze spoelden aan op de kust zoals door de zilte zee uitgebeten houtjes op de kiezelstranden van dit eiland.
De noodklok werd geluid maar we hoorden hem niet.

Hans Marcelis

Metamorfose
Loslaten van het oude
Ontdekking van jezelf
Ik kijk er naar vol verwondering

Josy van der Heide

Vluchtigers
Een vreemdeling steekt een grens over, als reiziger of vluchteling. Al vanaf de prehistorie op zoek naar een andere wereld. Nieuwsgierig, verliefd, of op zoek naar vrede en vrijheid, weggerend van vlagvertoon, onderdrukking of geweld. Vaak niet welkom, buitenlander. Wanneer is zo'n vreemde vogel een reiziger, wanneer een vluchteling? Het zijn **Vluchtigers**, elk met hun eigen droom.

Jan Provoost

Plek

-Gedwongen vluchten uit je huis, uit je land en dan hopelijk samen met iedereen die je lief is.
-ik ben zelf sinds een jaar bezig met verhuizen naar een plek die ik zelf heb gekozen.
Vragen over hoe ik wil wonen, met wie en wat neem ik mee zijn n echt luxe probleem realiseer ik me iedere dag.
-iedere dag komen berichten in mijn leven over mensen die moeten vluchten voor oorlogsgeweld.
Mensen die niet weten of ze ergens welkom zijn en of ze een nieuw plekje mogen en kunnen vinden in deze wereld.
-waar ben ik/zijn wij mee bezig.
-ik droom over n plek voor iedereen en over samenzijn met nieuwe mensen die me ook lief kunnen worden/zijn.

Ineke Mol